

Tolldirektoratet
Samferdselsdepartementet
Næringsdepartementet

Vår dato: 25.09.2019
Deres dato: [Deres dato]
Vår referanse: Vår ref
Deres referanse: Deres ref

INNSKJERPING AV REGELVERK SOM GJELDER ANKOMSTMELDING OG GODSREGISTRERING.

NHO Logistikk og Transport ønsker at Tolldirektoratet raskest mulig ser på denne saken da det er stor uro i vår bransje omkring ny praksis. Vi mener at en slik henvendelse er mer adekvat enn å bruke en av mange saker til en klagebehandling da det tar uforholdsmessig lang tid og saken er prinsipiell samtidig som det er mulig for myndighetene å få løst saken uten lov eller forskriftsendring.

Rundt mai dette år fikk en logistikkbedrift varsel om overtredelsesgebyr fordi firmaet hadde sendt ankomstmelding før båten anløp havn. Varselet ble senere gjort til vedtak.

Saken ble raskt omtalt i bransjen da slike vedtak drastisk vil komplisere logistikken for varer som kommer med båt og i sommer hadde man vanskelig for å skjønne at dette kunne være riktig.

Den reelle bakgrunnen var at det speditørfirma som mottok ankomstmeldingen fortollet varene før båten hadde ankommet. At man fortoller før grensepassering er vi alle innforstått med at er ulovlig. Men å reise krav mot den som sender ut ankomstmelding hadde vi ingen forståelse for.

Speditør som fortoller før ankomst, burde selv kjenne til at det ikke skal skje da ankomstmeldingen inneholder godsnummer hvor ankomstdagen er en del av godsnummeret. Derfor mente vi at overtredelsesgebyr burde rettes mot den som fortoller for tidlig.

NHO Logistikk og Transport fikk mange fortvilte henvendelser fra medlemmer og rederier og vi begynte derfor å undersøke saken nærmere. Først tok vi kontakt med ansvarlige personer i tolletaten i Oslo som sa at Oslo ikke hadde slik praksis. Da fant vi ut at ny praksis var noe bare Fredrikstad tollsted praktiserte.

Fordi tolletaten nå er omorganisert, og helheten skal bestemmes fra Bergen, ble Bergen tollsted kontaktet. De tok kontakt med Oslo og Fredrikstad og kom dessverre frem til at også havneoperatører som sender ankomstmelding før anløp har brutt lov og tollagerbevillingen.

Se vedlagte rundskriv som er sendt ut.

Ettersom det er ulik praksis og vi fikk høre fra tolletaten at dette var et regelverk som ikke var moderne, tar vi det opp med myndighetene for å få til en raskest mulig endring som er høyst nødvendig.

Vi tar det også opp med Samferdselsdepartementet som har et overordnet ansvar for logistikken i landet og Næringsdepartementet da dette er helt unødvendig og i tillegg fordyrende og forsinkende for næringsvirksomheten i Norge.

For det første er det underlig at bare ett tollsted reagerer, og det først etter flere desenniers innarbeidet praksis i hele landet. Det må være en god grunn for at det har vært sånn og det bør da også begrunnes godt før tolletaten bruker overtredelsesgebyr som lyn fra klar himmel.

For det andre ser vi ikke at tolletatens kontroll svekkes. Tolletaten har maske som stanser alle fortollinger i TVINN som skjer før ankomstdag. Dermed ingen reell begrunnelse for ny praksis ut over muligens den formelle ordlyden i lagerbevillingen.

For at sjøtransport skal kunne fungere, er dokumentforberedelse til skipets ankomst helt avgjørende. Herunder opplysninger om godsnummer, se under. Dokumentasjonskravene til internasjonal sjøtransport er mer omfattende enn for andre transportformer. Hvis man må avvente hele dokumentasjonsprosessen inntil godsnummeret kan bli godkjent etter tolletatens nye melding, vil det forsinke prosessen med flere dager. Informasjon på en ankomstmelding benyttes videre til annet forberedende arbeid som fortolling, forpassing etc.

Ingen av disse forberedende arbeidsoppgaver bryter med gjeldende regler slik jeg ser det, og vi er selvfølgelig innforstått med kravet om at fortolling ikke skal foretas før ankomstdagen osv.

Mange speditører har også i sine dataprogram at deklarasjonen sendes i forkant til Toll, men med angivelse av behandlingsdato for å unngå for tidlig tollekspedering.

Varene vil altså som en konsekvens bli frigitt senere, særlig gjelder det i helgene hvor varene da blir liggende ut i neste uke.

Man må ha medarbeidere i jobb på kveld og i helger.

Dokumentene kommer senere ut og de går gjerne i flere ledd, fra lagerholder til agenter og speditører, noe som er tidkrevende.

Det bli liggetid i havna og da løper det lagerkostnader. Nå klarer man seg da det er tre frie dager.

Et nytt moment er at tolletaten med dette går mot de prinsipper man jobber for, nemlig frigivelse så tidlig som mulig. Man kunne f.eks også gi tolletaten beskjed på et tidligere tidspunkt.

Det reises subsidiært spørsmål om det er lovlig vedtak.

På tolletatens hjemmeside står det følgende om godsregistrering (kursiv). Vi kan ikke se at man for å forberede seg på utlevering av gods og fortolling er forbudt å sende opplysninger om et godsnummer som er lett å antesipere.

Godsregistrering

- 1) *Alle varer som ankommer landet skal registreres hos en tollagerholder eller hos Tolletaten. Hensikten med dette er at Tolletaten skal kunne føre kontroll med all vareførsel til landet, og at det enkelte varepartiet får en identitet som er forståelig for både Tolletaten og næringslivet.*
- 2) *Fører av transportmiddel med varer fra utlandet eller den som handler på hans vegne, plikter å registrere varene hos tollagerholder når de skal legges inn på tollager. I følgende tilfeller skal varer godsregistreres hos Tolletaten*
  - *ved forpassing uten forutgående innlegg på tollager*
  - *ved innlegg på Tolletatens pakkhus*
- 3) *Godsregistrering skjer ved at tollagerholder eller tollmyndighetene oppgir godsnummer for hele lasten eller den del av lasten som er bestemt for vedkommende losse-/lagringssted.*
- 4) *Godsnummeret består av 15 tegn og angir årstall, lokasjon (tidligere tollregion), tollagerholder, dato (årets dag) og ekspedisjonsnummer hos tollagerholderen denne dagen.*
- 5) *Fører av transportmiddel hvor utenlandsk forsegling (eksempelvis påsatt av autorisert avsender i h.t. transitteringskonvensjonen) eller norsk tollplombe er påsatt, skal henvende seg til bestemmelsestollstedet for fjerning av denne før godsregistrering hos tollagerholder.*
- 6) *Tollagerholder fører godsjournal for hver dag og merknadsjournal for hver sending.*

Merknadsjournal skal avgis umiddelbart etter utlossing, senest kl. 12:00 første virkedag etter endt utlossing. Merknadsjournal hvor det ikke forekommer uoverensstemmelser (manko/overtallighet) skal ikke leveres Tolletaten, men kun oppbevares som en del av tollagerregnskapet. Hvis ikke annet er bestemt, skal losselister og transittdokumenter leveres sammen med merknadsjournalen.

I rundskrivet som nå klargjør praksis anføres følgende henvisninger:

Tollovens § 3-1 (2)

"Enhver som bringer en vare til eller fra tollområdet, plikter å melde fra om dette til tollmyndighetene, og å fremlegge eller oppgi varen for kontroll. Tilsvarende gjelder plikt til å registrere varen."

Å sende ut en ankomstmelding kan ikke være brudd på denne bestemmelsen

Tollforskriftens § 3-1-17

"1) Ved innlegg på tollager, skal tollagerholderen registrere varen i tollagerregnskapet. Dette gjelder ikke brevpost uten tollpliktig innhold og som kan innføres uten tillatelser fra andre myndigheter.

(2) Vare som ikke legges inn på tollager er unntatt fra registreringsplikt."

Å sende ut en ankomstmelding er heller ikke brudd på denne bestemmelsen.

Tollforskriftens § 4-30-1

4-30-1. Tollager

7) Med tollager menes lagringssted for ufortollede varer som er godkjent av tollmyndighetene.

Denne regelen rammer heller ikke en ankomstmelding

Tollforskriftens § 4-30-10

§ 4-30-10. Alminnelig tollager (tollager A)

(1) På alminnelig tollager kan det legges inn ufortollede varer.

(2) Dersom det søkes om fritak eller refusjon for toll eller særavgifter kan det også legges inn norske eller fortollede varer. Tilsvarende gjelder varer som er til proviantering, jf. § 4-23-4 til § 4-23-10 eller varer som er til toll- og avgiftsfritt salg (tax free) på lufthavn, jf. § 4-30-13.

Varene skal deklarerer til tollmyndighetene ved bruk av skjema RD 0016 eller RD 0018.

(3) Varemottakeren eller dennes representant kan tillates å reparere skadet emballasje eller foreta annen behandling som er nødvendig for å bevare varene. Ompakking eller annen behandling er ikke tillatt uten at tollmyndighetene på forhånd har gitt tillatelse. Tillatelse til ompakking eller annen behandling kan gis generelt i tillatelse til tollager etter § 4-30-2 eller i det enkelte tilfelle

Og heller ikke denne bestemmelsen rammer utsendelse av ankomstmelding.

Derfor kan jeg ikke se at det er brudd verken på tollov eller tollforskrift.

Dernest nevnes at det er brudd på tollagerbevillingens pkt 1 og 3.

Jeg besitter en tollagerbevilling fra 2015 og den har intet om dette i pkt 1 eller 3. Men pkt 2 lyder:

"Ved mottak av varer som skal legges inn på tollageret, skal lagerholder godsregistrere varene under sin lagerbevillingskode. Tollagerholder skal registrere varene i sin godsjournal."

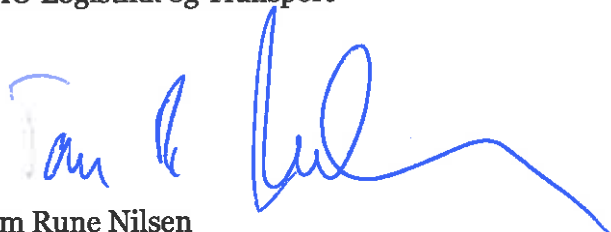
Å sende ut papirer (ankomstmelding) er å antesipere et godsnummer. Det er ikke det samme som å godsregistrere. Det er bare en forberedelse for å tilrettelegge logistikken. Og det er ingen oppfordring til å fortolle før man har lov.

Konklusjon:

Det er særdeles uheldig å endre praksis og den synes heller ikke å være lovlig.

Men skulle ny praksis anses som lovlig, er det gjort med et pennestrøk å endre tollagerbevillingen da det i hvert fall ikke strider mot lov eller forskrift.

Vennlig hilsen
NHO Logistikk og Transport

Tom Rune Nilsen

Advokat